

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és
o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETESI DIJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Keziratokat o nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZAM: Szerkesztőség: 503. Kiadóhivatal: 379.

Kossuth a királynál.

Részletek a kihallgatásról — Nagy tüntetés Bécsben. — A király magyarul beszél.

— Saját tudósítónktól. —

— február 10.

Befejezett tény tehát, hogy Habsburgi József fogadja a kormányzó fiát: Kossuth Ferencet. A nagyjelentőségű esemény bevezetésül ezeket telefonálják Budapestről:

Andrássy Gyula gróf, ma délelőtt kioktatta Kossuthot, hogy az udvari etikett mit ír elő, ha valakit Ő Felsége audiencián lát magánál. — A király értesülve egyébként Kossuth rheumatikus bántalmairól, megengedte, hogy Kossuth azonnal helyet foglalhasson, mellőzve az etikettszerű állvamaradást. Kossuth diszmagyarban jelenik meg a király előtt, s a tárgyalás magyar nyelvű lesz. — Bécsben nagyarányú demonstrációk lesznek Kossuth mellett. A bécsi magyarok, csehek és lengyelek ugyanis, vasárnap d. e. a Burg előtt permanenciában lesznek, s ez a több ezer főre menő tömeg nagy tüntetést fog rendezni, mikor Kossuth a kihallgatáshoz hajt. Eleinte úgy volt tervezve, hogy a Perronon üdvözlik Kossuthot, de kérelmére elálltak ettől, s így jött létre a Burg előtt való demonstráció ötlete. Kossuth utazásának idejét titkolják; hír szerint Sopron felől érkezik Bécsújhelyre. A kihallgatás vasárnap délelőtt lesz.

Kossuth ma délelőtt tárgyalásokat folytatott gróf Zichy Aladárral és Rakovszky Istvánval, a királynak teendő előterjesztésekre vonatkozólag.

— A régi módszer. A magyar választások eredményének első hatása Ausztriában a döbbenet volt. Azután megvetőleg intettek kezükkel: eh, lehetetlen; hamarabb fog fölfelé folyni a Duna, minthogy az új fordulat konzekvenciáját levonjuk. Ugy mondták ezt, hogy maguk sem hittek benne. De azután

annyit ismételték, hogy végre szügerálták maguknak ezt a hitet. És dolgozni kezdtek; persze a régi téma szerint. A nem magyar ajku magyarokat kell soraköztetni a sovinszták ellen! A horvátok mozgathatók meg a legkönnyebben. Már akkor, a mikor először éretett el valamilyen eredmény katonai téren, kijátszották ezt a kártyát s azt mondták a horvátokkal, ha a magyarországi csapatok magyarul fognak vezényeltetni, akkor követeljük, hogy a horvát területen lévő csapatok horvátul vezényeltesenek. (Mintha csak báró Beck szivéből beszéltek volna.) Most az önálló vámterületről van szó. „Nekünk is önálló vámterület kell” — kiáltják a horvátok, nem törődve azzal, hogy ez a követelés éppen olyan esztelen, mintha például Baranyavármegye kívánna a maga számára külön vámterületet. A régi séma barátai azonban ezzel nem törődnek és „követeltetnek”. Már tervet is dolgoztattak ki a követelés számára; Horvátország, Bosznia-Hercegovinával egy vámterületet képezne Magyarországgal és Ausztriával szemben. Nem is tudtuk, hogy horvát földön ilyen színes fantázia is megterem.

K. u. k. Generäle.

Odafent a bécsi Burgban azok, akik minduntalan belekontárkodnak nemzetünk sorsának intézésébe, még ma sem akarják belátni azt, a mi a múltban lezajlott képviselőválasztásokon fényes beigazolást nyert, t. i., hogy a magyar népnek sem testének, sem lelkének nem kell többé az 1867-iki kiegyezés, sőt gyűlöli és megveti lelke mélyéből, mint állami élete megrontott esztendeinek egyedüli okozóját.

Dobj a Marosba egy fenyőszálat; ha olyan hosszú is, mint az Eifel tornya, a víz irányába megy s nem a víz ellen; hát az osztrák császári politika miért nem igazodik a nemzet természetéhez, óhajához, jogos és törvényes kívánalmaihoz?

Magyarország egységes, osztatlan, részekre nem tagolható állam — Ausztria ellenben dirib-darab országocskákból alakult, egymást gyűlölő nemzetek és nemzetiségek sajátos keveréke, amelyben minden faj, minden országocska megtartotta, megőrizte és megvédte a

maga különleges nemzeti jellegét, nyelvét, szokásait és erkölcsait. A cseh, a lengyel, a horvát, a dalmát-olasz népből még ma sem halt ki az önállóságra és függetlenségre való törekvés vágya. Jöhet egy revolúció, a mely széttépi a kényszer kötelék szálait, mely most együvé tartja őket; darabokra szakadnak, megsemmisülnek, mint a hogy meg kell semmisülnie minden olyan államnak, a hol az államot megalkotó erőtevényezők egymás elnyomtatására irányuló törekvések következtében örökös harcban állanak. A mi történelmünk telve van dicsőséggel; győzedelmes csaták tündöklő dicsfénye övezi hős vezéreink homlokát, Ausztria történelme telve a vesztett csaták, a szégyenteljes vereségek szakadatlan láncolatával. Ezer aranyat érdemel az, a ki az osztrákok multjában, történelmében csak egyetlen egy diadalmas hadjáratot is tud felmutatni!

Mégis, van-e nagyobb élő hatalmasság e föld kerekén, mint egy pávatollas, piros pantallós osztrák generális? Természetesen csak békés világban. Mert háboruban rendkívül szánalmasak. A kilőtt puszkagolyóval versenyt futnak — visszafelé. Békében remek sztratégák, taktikai tudás dolgában egy Nagy-Napoleont felül mulnak, reprezentálás tekintetében tulszárnyalják a legfelsőbb Hadurat s háboruban — oly fenomenális visszavonulásokat rögtönöznek, a mely mellett Kuropatkin rückverzkoncentrierungja semmivé tördül. — Az egész Európában talán csak a kis Monacó-fejedelemség az egyetlen állam, a melyik még nem verte meg az osztrák hadsereget.

Ezek a szerencsétlen operettlovagok, a kik annyi véres tragédiának voltak okozói a multban, minduntalan belekontárkodnak Magyarország államügyeibe. Tanácsokat osztogatnak, állást foglalnak s vitáznak alkotmányjogi kérdésekben, holott — a katonai büntetőtörvénykönyvük a megmondhatója, — nem hogy jogi tudással de még helyes jogi érzéssel sem rendelkeznek. Csak tápogatnak jobbra-balra, mint háboruban a tábori mappán

szoktak. Fixa ideájuk a nagyhatalmi állás. Ezért kell nekik annyi pénz ágyukra, tarackokra, torpedónaszádokra, monitorokra s a jó Ég tudja, mi mindenre. Maholnap a betévő falatunk felét ők viszik el ágyukra, csak azért, hogy háboru esetén legyen mit ott hagyni az ellenségnek zsákmányul. Ahhoz, hogy megvédjék, képtelenek, mert a hadtudományokban semmivel sem jártasabbak, mint a politikában és jogászi mérkőzésekben.

Katonát, vért, életet és pénzt nem adunk többet annak a hadseregnek, amelynek szelleme, nyelve, zászlója és minden jelvénye évezredek alkotmányunk egy-egy sarkalatos tételét támadja meg.

A guruló frankok.

Román pénz a magyar választásokon.

Az áruló Epoca.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes hírt találunk az aktivisták lapjában, a *Tribunában*. Ez a lap ugyanis egy a temesmegyei moravicai választókerülethez tartozó több román lelkész és tanító által aláírt nyilatkozatot közöl, melyből reprodukáljuk a következőket:

„Mi, a moravicai kerületben, román nemzetiségi programmal dr. Olteanu Aurél verseci ügyvédet léptettük volt fel, akit midőn az iránt kérdeztünk volt meg, hogy meg van-e a választáshoz a szükséges alkotmányos költsége, azt felelte volt nekünk: hogy igenis van 4000 koronája, mert ennyit kapott minden egyes román nemzetiségi jelölt. Erre mi azt kérdeztük tőle, hogy honnan kapták ez összeget? Olteanu azt felelte: Pardon, ezt nem mondhatom meg, ez titok; annyit azonban elárulok, hogy ez összeget frankokban kaptuk!”

Olteanu urnak eme frankjai, azt hiszszük, hogy némi tájékozódást nyujtanak arra nézve, hogy a tulzók honnan kapták a választási költségeket. Mert, hogy az „titok” és hogy azt „frankokban kapták”, — hogy Olteanu ur mondta volt, — nyilvánvalóvá teszi, hogy a pénz *Romániából* hozták. Kérdés: vajjon nincsen-e e frankokkal kapcsolatban, a Bukaresiben megjelenő „Epoca” hirlap, január 31-iki számának a vezércikke, a melyben a nevezett lap azért siránkozik, hogy a Cantacuzino kormány, — akkor midőn a romániai parasztok éhínséggel küzdönek — 1905. január

12-től kezdve január 25 ikéig, tehát abban az időben, mikor nálunk választási előkészületek folytak, a titkos alapokra, több részletben 277.000 frankot vett fel hitel útján, amelyből 100.000 frankot a romániai külügyminiszter külügyi célokra használt fel?

— A darabantok leszereltek. A vitéz darabantok számalmas pályafutása végéhez közeledik. Tapasztalatokkal, pofonokkal és néhány rugással gazdagabban távoznak szereplésük színteréről, ahol egy megtevédt elme a nemzeti erő megfélézésére rendelte őket. Szegény darabantok, ha tudták volna... A komédiának vége; már a lámpákat is eloltották, a szereplő darabantokkal a kutya sem törődött. Nagybosan összeültek a számukra kijelölt legénységi szobában és tanakodtak, hogy mitévők legyenek. Azzal mindannyian tisztába voltak, hogy a régi környezetükbe nem térhetnek vissza, azoktól kérték sorsuk biztosítását, akik beugratják őket hálátlan szerepükbe. Ugy állanak az Ur színe előtt, mint valami vidéki ripacs-trup, amelynek igazgatója megszőkött. Tiszta igazgató nélkül nincs előadás. Perczel főrendező ur is végét járja — hitel nincsen. Igen ám, csak hogy a háznagyhi hivatal most egyszerre nagyon szegénylős lett és szinte resteli, ha egy darabont állépi a hivatal küszöbét. Mit volt mit tenni, küldötséggel átmentek a honvédelmi minisztériumba és ott kerestek irt a bajukra. A legtöbbje csalados ember és egy ezredes fogadta őket, aki kijelentette nekik, hogy kiléptek ugyan a hadsereg kötelékéből és most csak közönséges polgáremberek, de folyamodjanak a felséghez, aki bizonyára a legkegyelmesebben megengedi majd, hogy a hadsereg kötelékébe visszatérjenek. Csak hogy éppen ettől a kegyőtől fáznak a legjobban a darabantok, akik nagyon is jól tudják, hogy milyen sors várna rájuk katonáknak. A megvert, fölpofozott kirugott altiszteket nem igen respektálnak alantosaik, no, és hogy társaik szemében megépen számalmas alakok lennének, az kétségtelen.

— Nem! A katonasághoz nem megyünk vissza, — mondták egyhangúlag. — Kérünk inkább valami kis polgári hivatalt.

— Polgári hivatalt, az nincsen, — felelte az ezredes nyersen.

— Nincsen? No majd ad nekünk Kossuth apánk.

Ezzel sarkon fordultak a legények és ott hagyták az elámult ezredet.

— Verfluchte Kerle, morfondirozót a magyar királyi honvédezzredes és sietett a telefonhoz; hogy közölje a háznagyhi hivattal, hogy a darabantok Kossuth pártfogását keresik. Nosza lett erre lótas-futás. Abány hivatalnok volt, annyi felé szaladt és keresték mind a darabantokat. Nagynehezen megtalálták őket. Eppen azon tanakodtak, hogy küldötséggel fölkeresik Kossuth Ferencet és megkérlik, hogy a függetlenségi párt vegye át érdekeik képviselését a kincstárral szemben. A megijedt hivatalnokok erre nagyban kapacitálgatni kezdtek a darabantokat és ígéretekkel visszacsalogatták őket a háznagyhi hivatalba. Itt azután most már nagyszívvelséggei fogadták őket, meghallgatták minden egyesnek a kérését és megindult az egyezkedési tárgyalás, melynek eredményeként a darabantok *abrisztálnak*, beszoigáltatják a

mundért a gazdasági hivatalba és kiki egy szerény kis polgári hivatalban huzza meg magát. A darabantok kimultak... Emlékük csak a képviselőház gazdasági hivatalának padlására került ruháikban fog tovább élni, no meg azokban a nyaklevesekben, amelyek akkor elhangzottak.

— Kossuth arcképe a Ringen.

Bécsben igen nagy hatást keltett az a hír, mely az esti lapok útján vált köztudomásává az osztrák fővárosban, hogy a király audienciára kérti Kossuth Ferencet. Az osztrákok is tisztában vannak ennek az eseménynek a nagy jelentőségével. A bécsiek egyébként meglehetősen szimpatikusan fogadják ezt a tényt. A Kärntnerringen, a Grand Hotel szomszédságában, egy Bécsben élő magyar ember kitétte az üzlet kirakatába Kossuth Ferenc arcképét, alája ezzel a felirattal:

Franz Kossuth
Führer der ungarischen Opposition,
der Sohn Ludwig Kossuth's,
wird zu Se, Majestät berufen.

A mi magyarul azt jelenti, hogy: „Kossuth Ferenc, a magyar ellenzék vezére, Kossuth Lajos fia, meghívást kap a felségéhez.” A kirakat előtt valóságos népcsofódület támadt az esti órákban. A bécsiek nagy érdeklődéssel nézték az arcképet és nagyban tárgyalták a jelentőségtejes eseményt.

— Magyar maffia. A Budapesten megjelenő „Az Ujság” címmű közleményére — melyet mi is reprodukáltunk — a marosvásárhelyi „Székely Lapok” a következő cáfolatot közli:

Magyar maffia. E címen a fővárosi „Az Ujság” ma ide érkezett száma egy helyben keltezett tudósítást közöl, melyben nem kisebb dolgokról rántatik le a lepel, mint arról, hogy városunkban olasz mintára huuszövetség alakult s itt nálunk 50-60 tagja van, kik a maffia-szerű szövetkezést főmükének engedelmesskednek vakon a „nemzet érdekében.” Utána jártunk a dolognak. Ebben a formában nem való, Györfly Gyula volt orsz. képviselő, valamelyes nemzeti összetartás érdekében hun-szövetség létesítésén fáradozott volt, *elvéleg* egy néhány városunk lakói közül is hozzá járultak, de az *egészből nem lehet semmi*. Ugy tudjuk, Tisza-ellenesség leendett a szövetség célja, de most már ugy a cél, mint a tervező — tulhaladott álláspontokon pihennek. Így hát egyelőre „Az Ujság” meséje csak ugy végződik, a hogy minden mese kezdődik: Volt egyszer, hol nem volt...

— A gömbölyű Don Kisott. A F. M. írja: Komjáthy Béla, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt volt alelnöke, a ki ama két esztendő óta, mióta ez a párt gyönyörű küzdelmét a nemzet jogaiért vívta, állandóan részint távollétével tündökölt, részint leszerelt és a ki, noha a vezérő-bizottságnak is hivatalból tagja volt, annak ülésitől és működésétől is állandóan távollattartotta magát, ma megjelent a vezérő-bizottság ülésén és a következő nyilatkozatot méltóztatott tenni:

— Én bevallom itt, hogy ellene voltam a koalíciónak, mert mint tiszta függetlenségi, nem tartottam helyesnek a 67-es pártokkal való szövetkezést. Am most, hogy a nemzet döntött, meghajlok annak ítélete előtt és kijelentem, hogy a vezérő bizottság munkájában részt fogok venni.

Mi értjük Komjáthy ur e nyilatkozatának rugóit. Ő, aki harminc esztendőn keresztül nem tudott ellenzéki lenni, hanem állandóan a kormányt támogatta a függetlenségi pártból, most, amikor nincs kizárva, hogy ebből a pártból kormánytámogató párt lesz, természetesen siet annak szolgálatait felajánlani. Am a függetlenségi párt éppen tegnap, tisztviselői karának újra választásakor mutatta meg elég érthetően, hogy milyen érzéssel viseltetik Komjáthy iránt, akit sietet alelnöki méltóságából kibuktatni. Még érthetőbben fog ez kitűnni a bizottsági tagok választásakor, a mikor — megsughatjuk előre — a Tiszapártiság gömbölyű Don Kisottjának és vékony csatósának, Barta Ödönnek egyetlenegy bizottsági tagság sem fog jutni. De tartunk tőle, hogy Komjáthy Béla & Comp. ebből sem fog érteni, hanem a függetlenségi párt kénytelen lesz a tőlük való szabadulásnak utolsó, még hátralevő eszközét választani.

Kossuth Ferenc a királynál.

A válság.

— Saját tudósítónktól.

Gróf Andrassy Gyula, aki tegnap este tíz órakor érkezett vissza Bécsből, ma délelőtt tizenegy órakor meglátogatta Kossuth Ferencet, a ki nek átadta a király meghívó-levelét. A meghívó levél valószínűleg vasárnap délelőttre idézi magához Kossuth Ferencet, a kivel együtt Andrassy is Bécsbe érkezik.

A helyzet nevezetes megfordulását jellemzi az a cikk, melyet a buskott kormány félhivatalos lapja, a „Pester Lloyd” mai száma élén hoz s a mely — ugy látszik — Andrassyhoz közel álló helyről szerezte be a kibontakozásra vonatkozó információit.

A közlemény — többek közt — elmondja, hogy ma már nem ütök, hogy azok a javaslatok, melyeket a koalíciós ellenzéki pártok gróf Andrassy Gyulának beterjesztettek, a politikai pártok koncentrációját idézik elő s a koalíciós minisztérium alakulását teszik lehetővé. Az ellenzék blockja, amely most 210 képviselőre rug, lesz a képviselőház munkatöbbségének az alapja s ennek a segítségével kerül az új minisztérium abba a helyzetbe, hogy az államszükségleteket elintézhesse. Gróf Andrassy Gyulának máris nagy többség áll a rendelkezésére s ha megbízást kap, rövid idő alatt megalkothatja a kabinetjét is, mely politikai jelentőségénél fogva bizonyára jó hatással lesz. A kabinetalakításnál gróf Andrassy a disszidens-kre, a volt nemzeti párttal erős-

bödött függetlenségiekre s a block többi pártjára számíthat s ez a kabinet és többség államszükségleteket: az indemnitást, budgetet, ujoncjavaslatot s mivel a szövetkezett ellenzék a választási reformra és a házszabályrevízióra is megkötötte a koalíciót, ezeket az ügyeket is baj nélkül elintézheti. Sőt találtak formát a kiegyezés és a véderőtörvény revíziójának kérdésében is, a mely ugyan nem végleges megoldás, de ideiglenesen szigithet a bajon.

A kiegyezést 1907-ig, sőt 1910-ig valószínűleg érvényben tartják, mert ha a képviselőház a vámközösség megszakítását határozza is el, az előkészítéshez okvetlen kell idő. A gazdasági különállás kérdését is valószínűleg ugy szabályozzák, mint Wekerle pénzügyminiszter korában a valuta-reform nehéz kérdését megoldotta s a két állam pénzügyi szakításának eshetőségeit fixirozta. A katonai kérdésekben egyrészt a szabadelvűpárti kilenczes bizottságának programja, másrészt a két éves szolgálati idő képezik a kompenzáció tárgyát. A magyar szolgálati és vezényleti nyelv dolgában a függetlenségi párt fentartja az álláspontját, mint a hogy a többi ellenzéki párt is fentartja az elveit, de természetesen ezt a kérdést csak akkor lehet megoldani, ha a magyar katonai iskolákban a még hiányzó magyar tiszteket felnevelik. Még ha a függetlenségi pártot bizak is meg a kabinetalakítással, akkor sem lehetne a magyar vezényleti és szolgálati nyelv kérdését márról holnapra megoldani, hanem a magyar tisztek kiképzését meg kellene várni. Az új kormány valószínűleg ebben a kérdésben ünnepies deklarációt fog tenni.

Az azonban tévedés, ha ugy hiszi valaki, hogy gróf Andrassy Gyula a szabadelvűpárti tagjainak támogatásáról lemondani hajlandó. Sőt ellenkezőleg. Nagy súlyt helyez arra, hogy a 67-es alap minden híve köréje gyűljön. Erre vall, hogy a párt néhány előkelő tagjával tárgyalt, bár a politikai delikatessz megtiltja neki, hogy a párt hivatalos vezérével szóba álljon. Ennek az oka, hogy az ellenzék és a diszszidensek a november 18-ika megtorlásáért egyesültek. A: tudvalévő dolog, hogy a szabadelvűpárt egy része nem helyeselte Perczel Dező ismert enunciacióját, a másik rész pedig szavazott a nélkül, hogy tudta volna mire, tehát nem az egész párt felelős az alkotmánytörprásért. Andrassy tehát, a ki új és nagy 67-es többséget akar alakítani, azokat, a kik a november 18-át elítélik, — természetesen szívesen látja.

POLITIKAI

APRÓSÁGOK.

Kossuth, a kormánypárti. — Kibukott mamelukok klubja. — Az Andrassy négy lova.

Hogy a magyar negyvennyolcas embernek milyen furcsa fogalma van a pártalakulásról és arról a győzelemről, amelyet a mostani választáson a függetlenségi és 48-as párt aratott, bizonyítja az alábbi vidám kis história. Egy ceglédi választó polgár ott ül pihykes dolmányban egy kávéházban és hálgatta, amint az urak politizálnak. Szóba került az is, hogy a függetlenségi párt a kormányba megy és Kossuth Ferenc miniszteri tarcát

vállal. Ami ceglédi választónk csak hallgatja, végre kerekre nyílt szemekkel kérdezi:

— Istálom, hát Kossuth Ferenc ur kormányparti lesz?

— Ha bemegy a kormányba, persze, hogy az lesz — volt a válasz.

— No, akkor — szölt a ceglédi polgár fejét csóválva — *mi ugyan nem választjuk meg többet képviselőnek.*

Ez a felfogás bizonyítja, hogy a pártgyőzelemről különös és mindenestre hamis felfogása van a 48-as polgároknak. Ki kellene oktatni az egész országot, de különösen a paraszt-választókat, hogy az volna az eszményi állapot, ha az egész vonalon meg lehetne választani kormányhatalommal a függetlenségi eszméket, amelyekért a párt és az ország oly sokáig küzdött. És föl kellene világosítani őket, hogy ilyen kormánypartiság nem mamelukságot jelent, hanem azt, hogy most már az eszmék megvalósulásának ideje elérkezett.

*

Kibukott mamelukok klubja. Ez a legújabb politikai egyesülés, a mely méltó hogy a napi krónika által följegyeztessék. Tudja mindenki, hogy a régi mamelukság oszlopos tagjai közül kibukott egynéhány. Legalább is annyian vannak, hogy egyesülve klubot alakíthatnak. Oly sokáig voltak „tettekkel tényezők”, hogy nehéz erről lemondani. Teljes rezignációra különben is kevés ember képes; a politikusoknak ez a faja, a melyről szó van, legkevésbé. A tervet, hogy klubot fognak alakítani, már elkészítették, de megvalósítása elé meglehetősen akadályok gördülnek, mert a tagok közt máris súlyos differenciák merültek fel. Az elnök megválasztása okozta ezt a differenciát. Az egyik rész Münnich Aurélt, a másik pedig Kubinyi Gézákat akarja elnöknek, mert ez utóbbit kombattansabbnak tartják amannál. Akárhogy áll a dolog, majd csak megegyeznek, ha másképpen nem: valami paktum útján és a klub akadálytalanul megalakulhat. Nincs is abban semmi különös. Ha van „Visszaautasítottak Szalon”-ja, akkor miért ne lehetne kibukott mamelukok klubja? A kik sokan vannak együtt, azok erősek lehetnek idővel. A remény is ér valamit.

*

Már megint aktuálisá vált néhai Andrássy Gyula gróf adomája, a melyet Szócs Pál iktatott könyvbe.

Berkeszre indult néhai Andrássy Gyula gróf jóbarátjához, Vay Ádám grófhhoz. Akkor még nem volt vasút azon a tájon és a volt külügy-miniszter a Dessewffy gróf négyes fogatán indult barátjához. A kátyuba megsüppedt a kocsi és a négy televér nem bírta a hintót kivonszolni. De kivonszolta egy tiszalaki csizmadia két rongyos gébéje, a melyeket a hintó elé fogtak, miután a csizmadia dacos kivánságára, kifogták előle a diszlovakat. A mikor Andrássy Gyula gr. megkérdezte a csizmadiatól, hogy miért követeli, hogy a hintó elől a négy lovat kifogják, ezt válaszolta a csizmadia:

— A kegyelmes ur négy lovat négy külön országból szállították. Mindenik a maga hazája felé huz. hanem ez a két rongyos — és osztorával szeretettel suhintott a lo-

vaira — idevaló, egyfelé huz mind a kettő.

A szabadelvűpárt lakomáján melegítették fel ezt az adomát amattal, hogy a fogat elé, a melyen most hajtat Andrássy, négy más-más nemzetség van fogva. A Kossuthistáké, az új-pártiaké, a diszszidenseké és a néppártiaké.

— Szápáry grófok a kiránynál. Bécsből táviratozzák, hogy Szápáry György és Szápáry József grófok tegnap reggel 10 órakor kihallgatáson voltak öfelségénél, megköszönni atyjuknak, Szápáry Gyula grófnak halála alkalmából nyilvánított részvétét. Együttel átadták atyjuknak aranygyapjas rendjelét, mit személyesen szokás a Felségnek átadni. A király Szápáry György és József grófokat rendkívül kegyesen fogadta, velük barátságosan kezelt szorított és nagy elismerését fejezte ki elhunyt édes atyjuk érdemei fölött.

Oláh képviselők.

+

Abból az alkalomból, hogy a románok évtizedes passzivitásukból kilépve, ezuttal újra résztvettek a képviselőválasztásokon (az igaz, nem azzal a sikerrel, a minővel Tisza István gróf az egyesült ellenzéket még a választások előtt vádolgatta), a *Telegraful Roman* összeállította a magyar képviselőházban 1861-ben szereplő oláh nemzetiségi képviselők névsorát. Ime az érdekes névsor.

1861: Babes Vince, Bica Simon, Bogdán Vince, Butean Vazul, Faur de Teius János, Jusa György, Manasse György, Maniu Aurél, Murgu Eitim, Mocsonyi Endre, Pap János, Pascu Fülöp, Popoviciu Zsigmond, Poca György, Popp József, Popoviciu Desseanu János, selistyei Vlad Alajos = 19.

1865—1869: Babes Vince, Borlea Zsigmond, Faur János, Gozsdu Manó, Hodosiu József, Jonescu Demeter, Jovanovicu György, Ivanovicu György, Maniu Aurél, Medan Endre, Mocsonyi Endre, Mocsonyi Antal, Mocsonyi György, Mocsonyi Sándor, Mihályi Péter, Pap Simon, Popoviciu Zsigmond, Popp Zsigmond, Pap János, Popoviciu Desseanu János, Pop Gergely, Roman Sándor, Varga Florian, selistyei Vlad Alajos, Balomiri János, Balomiri Simon, Bohatiel Sándor, Hossu József, Moldovan János, Macelariu Illés, Papfalvi Szilárd, Puscariu János, Gridi Pop Mátyás, Petcu Lázár, Ratiu János, Tulbas János, Tincu Ábrahám, Moisl Gergely = 38.

1869—1872: Hossu József, Babes Vince, Bogdán Vince, Borlea Zsigmond, Butean Vazul, Cucu Jenő, Gruescu Lázár, Hodosiu József, Jovanovicu György, Ivanovicu György, Jonescu Lázár, Jonescu Demeter, Jurcu Vazul, Maniu Aurél, Mihályi Péter, Mocsonyi Antal, Mocsonyi György, Mocsonyi Sándor, Mocsonyi Jenő, Popp Zsigmond, Popp József, Popoviciu Zsigmond, Romanul Miron, Roman Sándor, selistyei Vlad Alajos = 25.

1872—1875: Maresan Joachim, Nemes Péter, Babes Vince, Bonciu Demeter, Borlea Zsigmond, Bogdán

Vince, Cosma Partenius, Boda Traján, Hodosiu József, Jurca Vazul, Mocsonyi Antal, Mihályi Péter, Pop de Basesti György, Popoviciu Desseanu János, Román Sándor, Stanescu Mircea, Bejan Mihály, Gozman János, Joanovicu György, Petricu Gyula, Popesku Elek = 21.

1875—1878: Borlea Zsigmond, Cosma Partenius, Doda Traján, Hodosiu József, Pop de Basesti György, *kormánypartiak*: Antonescu István, Gurban Szilárd, Joanovicu György, Misicu János, Mihályi Péter, Roman Sándor, Balomici János = 13.

1878—1881: Doda Traján, Cosma Partenius, Pop de Basesti György, Stravoiu Miklós; *kormánypartiak*: Jurca Vazul, Joanovicu György, Konstantin György, Mihályi Péter, Misiciu János, Ratiu Athanaz, Roman Sándor, Szerb György = 12.

1881—1884: Doda Traján; *kormánypartiak*: Antonescu István, Jurca Vazul, Konstantini György, Misiciu János, Roman Sándor, Szerb György = 7.

1884—1887: Babes Vince, Doda Traján, Trutia Péter; *kormánypartiak*: Beles János, Gallu József, Gurban Szilárd, Mihályi Péter, Ratiu Athanaz, Román Sándor, Szerb György = 10.

1887—1892: Doda Traján; *kormánypartiak*: Beles János, Konstantini György, Mihályi Péter, Ratiu Athanaz, Rezei Szilvius, Szerb György = 7.

1892-ben mondták ki az oláhok a passzivitást.

Igazolt mandátum.

Az állandó bíráló választmány ülése.

Dr. Óvári Elemér megválasztását igazolták.

— Saját tudósítónktól. —

— február 10.

Kolozsvár sz. kir. város állandó bíráló választmánya folyó hó 9-én ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette dr. Óvári Elemérnek az igazoló választmány határozata ellen beadott felebbezését. Az igazoló választmány tudvalevőleg *hivatalból* megsemmisítette dr. Óváriak törvényhatósági bizottsági taggá történt megválasztását, azzal az indokolással, hogy a megválasztott képviselő nem birt passziv választási joggal. Ez ellen a határozat ellen Óvári dr. felebbezéssel élt, melyben a törvény rendelkezéseivel kimutatta, hogy az igazoló választmány: hatáskörét túllépte, mert jogköre csak arra terjed ki, hogy a választási aktus szabályszerűségét tegye vizsgálat tárgyává, de egyáltalán nem bocsátkozhatik bele annak bírálatába, hogy a megválasztott képviselő meg volt-e választható avagy nem, mert a választás ellen, a törvényszabta 15 nap alatt senki sem élt felszólással.

Az igazoló választmány törvénytelen eljárása általános feltűnést keltett, különösen azért is, mert a kik a kulisszák mögé is belátnak: tudták, hogy a megsemmítés poli-

tikai bosszu műve, melylyel dr. Óváriak az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával az ellenzéki jelöltek érdekében kifejtett agilitását akarták gyengíteni és a további buzgó tevékenységtől kedvét venni.

Annak idején ezeken a hasábonkon pontról-pontra, a törvény idézésével, kimutattuk az igazoló választmány határozatának törvénytelen voltát. — A szabadelvű párt kolozsvári hivatalosának *patentirozott* jogászai nagy dühvel, de annál kevesebb igazsággal és sikerrel hasábonkon keresztül vitatták a határozat igaz voltát. Ámde fáradtságuk kárbaveszett, mert hamis érveikkel nem sikerült az állandó bíráló választmányt megmaszlagosítani. Ez ugyanis tegnap tartott ülésében megsemmisítette az igazoló választmány határozatát és dr. Óvári Elemér megválasztását igazolta.

Az erről szóló határozatot ma kézbesítették dr. Óváriak s az egész terjedelmében a következőképpen hangzik:

2353—905

tan.

Tekintetes

Óvári Elemér dr. ügyvéd urnak

Helyt.

Kolozsvár sz. kir. város igazoló választmányának 1905. évi január hó 18-án 1295—1905 tan. sz. alatt hozott elsőfoku határozata ellen 328—995 eln. sz. a. nyílt időben beadott felebbezését állandó bíráló választmányunk alant írott napon tartott ülésében tárgyalás alá vevén, az igazoló választmánynak első fokú határozatát megsemmisítette s Önnek az 1904. évi december hó 27-én megtartott időközi választások alkalmával a III. (belkőzépi) választókerületben, városi bizottsági taggá történt megválasztását igazolta, mert az 1886: XXI. t.-c. 42. §-a értelmében e választás ellen panasz, illetőleg a megválasztott tag választási képessége ellen felszólalás a választástól számított és törvényben előírt 15 nap alatt nem nyújtatott be és így az idézett törvény rendelkezése szerint sem az igazoló választmány, sem pedig az állandó bíráló választmány nem bocsátkozhatik annak elbírálásába, hogy vajjon felebbező a választás alkalmával birt-e szenvedő választási képességgel, vagy nem.

Miről ezennel hivatalosan értesítettik.

Kolozsvár szab. kir. város állandó bíráló választmányának 1905 évi február hó 9-én tartott üléséből.

Béti

főispán.

Ebből a határozatból kiteszöleg nekünk volt igazunk, midőn az igazoló választmányt hatáskörének túllépésével s így törvénytelenül vádoltuk. A *patentirozott* szabadelvű jogtudósok pedig egyelőre elraktározhatják tudatlanságukat, melynek leple alatt oly sokáig sikerült a felültetett közönséget ámítani, félrevezetni és becsapni.

A NAPLO telefonszáma

Szerkesztőség: 503.

Kiadóhivatal: 379.

Kitüntetett kolozsvári hölgyek.

A Szanatorium Egyesület díszoklevele.

— Saját tudósítónktól. —

A József főherceg Szanatorium Egyesület igazgató-választmánya rendkívül díszes kitüntető oklevéllel lepi meg azon hölgybizottsági tagokat, — köztük a kolozsváriakat — a kik a tüdővész elleni küzdelemben eddig segítségére voltak s a kiknek nemes szívére, buzgó tevékenységére a jövőben is számít. Az oklevél felső jobb sarkán a népszanatorium impozáns épülete látszik, előtte a magyar uriaszony nemes alakja, a mint a szenvedőket fogadja és bevezeti őket a szanatoriumba. A kép azt szimbolizálja, hogy a magyar urhölgyek segítségével építették fel a népszanatoriumokat. A szöveg, mely a felső bal és alsó jobbsarokban foglal helyet a következő:

X. Y. uriaszony
a Tüdőbeteg-Szanatorium, létesítése körül

elévülhetetlen érdemeket szerzett.
Állandó hálája jeléül:
a József főherceg Szanatorium Egyesület.

József főherceg védnök,

Lukács György cs. és kir. kamarás főispán, elnök.

A több színnyomatu, pompás oklevél, mely állítólag a festészet valóságos műremeke, már sokszorosítás alatt van s néhány nap múlva a következő kolozsvári hölgyek fogják megkapni:

Ajtai K. Albertné, dr. Apáthy Istvánné, dr. Akontz Károlyné, báró Bánffy Ernőné, dr. Bartha Jánosné, dr. Bartók Györgyné, dr. Benel Jánosné, gróf Bethlen Árpádné, gróf Bethlen Odónné, dr. Békéssy Károlyné, br. Bornemissza Eleménné, dr. Boros Györgyné, Bíró Jánosné, dr. Bruckner Antalné, Bucsi Lászlóné, Burger Frigyesné, dr. Czecz Dénesné, dr. Csipkés Károlyné, dr. Davida Leóné, dr. Deák Albertné, De Gerando Antónia, Deák Pálné, Dobál Antalné, dr. Dobák Emilné, dr. Eszterházy Lászlóné, gr. Eszterházy Jánosné, dr. Engel Gáborné, dr. Fabinyi Rudolfné, dr. Farkas Lajosné, Farkas Dezsőné, báró Feilitzsch Arthurné, Fekete Gáborné, Fekete-Nagy Béláné, Ferencz Józsefné, dr. Filep Gyuláné, Gajzágó Mandóné, dr. Gámán Béláné, Gámán Dezsőné, dr. Generich Gusztávné, Gere Kálmánné, Geréb Mártonné, dr. Gidófalvy Istvánné, özv. dr. Góth Mandóné, dr. Gyalui Farkasné, dr. Hadady Endréné, dr. Haller Gusztávné, Haller Rudolfné, Hangai Oktávné, dr. Haraszi Gyuláné, Hegyessi Vilmosné, Herczeg Zsigmondné, Herczeg Lajosné, dr. Hoór Károlyné, Inczedy Sámuelné, dr. Ignátz Istvánné, dr. Issekutz Hugóné, dr. Jancsó Miklósné, Jármay Béláné, dr. Jenei Aladárné, dr. Kenyeres Balásné, Kenessey Béláné, dr. Kerkes Gyuláné, dr. Kiss Mórné, Kiss Sándorné (igazgatóné), dr. Klupáthy Antalné, Kollár Miksáné, dr. Kolozsvári Sándorné, Korbuly Bogdáné, dr. Kossutány Ignácné, Komáromy Andorné, Kuncz Elekné, Kuskó Istvánné, Lázár Aurélné,

dr. Lechner Károlyné, Lendvai Emilné, dr. Lőte Józsefné, dr. Lukács Adolfné, Magyar Endréné, Magyar Mihályné, Megyeri Dezsőné, Megyeri Zsófi, báró Mannsberg Sándorné, dr. Menyhárt Gáspárné, Merza Lajosné, dr. Mihály Józsefné, gr. Mikes Zsigmondné, özv. dr. Nappendruck Kálmánné, Nagy Gáborné, dr. Novák Istvánné, dr. Óvári Kelemenné, Pallós Albertné, dr. Papp Ernőné, Péterfi Zsigmondné, Poillák Samuné, dr. Posta Béláné, dr. Purjesz Zsigmondné, Reményik Viktorné, Reményik Károlyné, dr. Richter Aladárné, dr. Scheitz Vilmosné, Somody Istvánné, özv. Szász Domokosné, dr. Szádeczky Lajosné, dr. Szabó Dénesné, Szántó Bertalanné, Székely Miklósné, dr. Széchi Ákosné, dr. Széchi Károlyné, Szvacsina Gézánné, gr. Teleki Lászlóné, gr. Wass Béláné, báró Wesselényi Miklósné.

Halottak ásása.

Elszállítanak 2 koporsót a kolozsvári temetőből.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozsvári temetőből kiáznak ma két halottat. Néhai Bálint Gyula és Balázs András rég porladó holttesteit. A kiáztatás ezuttal nincsen összefüzdve titkos büntények összekuszáltságával. Mindössze egy kegyes óhajítás respektálása a rendőrhatalom intőzkedése, a mely megengedte, hogy az elhunytakat a szülőfalujuk csendes temető kertjében helyezhesse el örök nyugalomra a családi pietás. Az egyik halott, Bálint Gyula, valamikor római katolikus táborig segédlelkész volt és itt lakott Kolozsvárt, a szintén néhai vált London-utcában, a 7-ik számú házában. 1894. november 20-án 71 éves korában zárta le szeméit a sokat szenvedett ember, a kinek agyszéllhűdés idézte elő halálát. A tíz év óta pihenő halottat rokona Kristóf Ferenc kívánságára Csikozmásra szállítják el. A másik halott egy Balázs András nevezetű szászfenesi földművelő volt, a ki mint typhusos beteg szintén itt halt meg Kolozsvárt a kórházban 1902. év december 20-án. A holttestet egyik hozzátartozója: Nagy György ásatja ki és minthogy a nép babonás csendőrkisérlettel szállítatja el a Kolozsvárral szomszédos szászfenesi temetőbe.

Montignoso grófnő botránya.

Harc egy gyermek miatt.

— Táviratok. —

Tegnap számunkban már hírt adtunk a volt szász trónörökösnek legújabb botrányáról. Ma érkezett táviratok azt mondják, hogy az újból fölka-vart botrány nem egyéb, mint *hajsza Montignoso grófnő ellen*, a kltől a szász király el akarja vétetni *utolsó gyermekét* is, Anna Monica hercegnőt.

Mindenekelőtt itt közöljük a grófnő cáfolatát:

Drezda, február 10.

Montignoso grófnő egyik itteni hívéhez táviratot intézett, a melyben *hazugságnak jelenti ki a lapoknak az ő állítólagos viszonyáról szóló híreit* s törvény előtt való megtorlással fenyegeti a hír terjesztőit.

Hát bizony nem lenne utolsó látványosság, a mikor a grófnő volt

férjét a törvény elé citálja. Mert azzal mindenki tisztában van, hogy a botrányos híreket maga a szász király terjeszti. Volt feleségének minden lépését ellenőrizteti. Erről szól ez a sürgöny:

Bécs, február 10.

Itteni udvari körökben már régóta tudják, hogy a szász király Montignoso grófné minden lépését ellenőrizteti. Egy tizen-negy tagból álló detektívtestület állandóan Florencben van s lesi a grófné minden mozdulatát.

Egyszer megtörtént, hogy a volt trónörökösne valamilyen neszre fölédredt éjszaka. Kiugrott az ágyból, világot gyújtott s akkor rémülten vette észre, hogy egy idegen ember van a szobájában. Sikoltozására előrohantak s az idegent lefogták. Azt hitték, hogy tolvaj. A rendőrségen kitént, hogy az illető a szász rendőrség tagja... A grófné akkor levelet írt férjének, amelyben tiltakozott az ellen, hogy ilyen alávaló módon kémkedjenek utána.

A szász király azonban még ezzel sem elégedett meg. Mindenáron szeretett volna valamilyen bosszút állani volt feleségén s ezért semmiféle eszköztől vissza nem riadt. Nem tudjuk, mi igaz az alábbi berlini jelentésből; de közöljük, mint jellemzőt a közvélemény fölfogására. A jelentés így szól:

Berlin, február 10.

Gróf *Guicciardini* Károlyt jól ismerik az itteni arisztokrata körök. Elszegényedett gróf, a ki ugyszólván pumpolási talentumából él. *Csunya külsejű, közönséges lelkű ember*. Nem tudják elképzelni, hogy a grófnő valóban szerelmi viszonyt folytatott volna vele. Inkább azt hiszik a szász udvar bérelte föl *Guicciardini* grófot, hogy — török-szakad — kompromittálja a volt trónörökösnet. Ez úgy látszik sikerült is.

Az üldözött asszony ellenségei azonban még ennyivel sem elégsznek. Nem elégednek meg azzal, hogy meghurcolták, hogy gyermekét elveszik, hanem még a boldondok házába is be akarják csukni.

Salzburg, febr. 10.

Az itt székelő toszkánai udvarban arra, hogy Lujza a toszkánai nagyherceg leánya, további botrányokat ne követhessen el, nem találnak más módot, mint Lujzának gyógyító-intézetbe való elhelyezését.

Meg vannak győződve, hogy Lujza lelki állapota nem normális s határozott az a szándék, hogy a grófnő elől egyszersmindenkorra elzárják a további botrányok okozásának lehetőségét.

AZ EGYHÁZ.

△ **Igazgatótanács.** Az erdélyi református egyházkerület igazgatótanácsa e hónap 16-án tartja meg éves havi ülését a király-utcai

hivatalos helyiségben. Az ülésen, minthogy báró Bánffy Dezsőt betegségé gátolja a megjelenésben, dr. Bartók György püspök fogja végezni az elnöki teendőket.

Véres dráma a fővárosban.

Egy kereskedő szörnyette.

— Saját tudósítónktól. —

Budapestről táviratozzák: A József-körut 50-ik számú bérpalotájának egyik harmadik emeleti urilakásán ma későn éjjel Horváth Ferenc vasnagykereskedő valószínűleg az anyagi romlásától való félelmében négy revolverlövessel megsebesítette a feleségét és a gyermekeit, aztán levetette magát az utca közepére és szörnyet halt. Horváthné három lövés érte, mind a három a fején. Szerencsére egyik sebe sem súlyos, úgy hogy valószínűleg felépül. Gyermekeinek nem történt semmi baja.

Előzmények.

Horváth Ferencnek a József-körut 50. szám alatti ház Baross-utcai oldalán nagy vaskereskedése volt. Az üzlet hajdan kitűnően jövedelmezett. Horváth ur életet élt s gondtalan jó módot biztosított a családjának is. Az építő ipar csődje azonban őt magával rántotta. Néhány évvel ezelőt fizetésektelenséget jelentett s csődöt kért maga ellen. Rokoni és sok jóbarátja segítségével mégis sikerült a hinárból kilábolnia. Ki-egyezett a hitelezőkkel. Azóta a vaskereskedés nagy kék címéblájára Horváth Ferenc név alá kicsi betűkkel odakerült az „utóda” szó.

Ez az első bukás volt a veszte. Hirtelen, egy csapásra visszaakarta szerezni azt, a mit elvesztett. A tözsdén kezdett játszani. A szerencsétlen játékosoknak az a végzetes szerencsétlensége, hogy eleinte rendszerint nyernek, később azonban állandóan üldözi őket a balsors: őt is utólte. Nap-nap után foglaltak nála.

A régen te örökké vidám ember így lassan-lassan rideggé, morózussá vált. A József-körut és Baross-utca sarkán levő Veress-féle vendéglőben, a hová naponként négyezer-ötzör is betért, egy nyugalmazott ajezredesből, egy törvényszéki bíróból és néhány orvosból álló társasága gyakran faggatta, hogy mi bántja. Horváth mindannyiszor idegesen felelt:

— Ugyan, hagyjatok békében! Én tudom legkevésbé, hogy mi a bajom!

Tavaly kissé föllendült az üzlete, a börze is kedvezett s Horváth, a kinek az első felesége már évekkal ezelőt meghalt, március 19-én újra házosodott. Felesége, akit leánynevéen Borsódy Erzsébetnek hívnak egy viruló 25 éves asszony, aki rajongó szerelmmel csüggött férjén. A szerelme házassága óta csak fokozódott, mert Horváthné imádkozta Mária nevű 14 éves szép mostoha leányát, Zoltán nevű 16 éves és Feri nevű 13 éves mostohafiait.

A gyilkosság.

A boldogság azonban csak az első nagyobb tözsevesztéséig tartott. Az ideges ember azóta naponként összeveszett a családjával. Az asszony, a ki tudott férje szerencsétlenségéről, csendes megadással

viselte a sorsát. Mindig remélte, hogy jobbra fordulnak a viszonyaik. Ezt a reménységet ma éjjel megsemmisítette négy revolverlövés.

Horváth tegnap este a feleségét a Királysínházba küldte azzal, hogy előadás után érte megy. Az asszony negyedtizenkettőig várta a színház kapuja előtt s csak akkor határozta el, hogy hazamegy. Ott hon nagy meglepetésére férjét már ágyban találta. Ismervén természetét, nem tett neki szemrehányást, hanem mintha mi sem történt volna, nyugodtan lefeküdt.

Éjfél után két óraker Horváth fölkel, felöltözött, aztán hirtelen elhatározással, fuldokló zokogás közben kirántotta kis buldog-revolverét s háromszor rásütötte mélyen alvó feleségére. Aztán a lánykájára emelte a fegyvert. Ez azonban fölébredt a lövések zajára, fölugrott az ágyból s irtozatosan sikoltozva, mint egy védelmül, maga elé tartotta a vánkösát. A golyó tényleg a vánkösba furódott s megakadt abban, úgy hogy semmi baja sem történt. A lakás másik végében lakó segédek is felébredtek a nagy lármára. Berontottak a szobába addigra azonban Horváth már kirántotta az utcára nyíló ablakokat s levetette magát az utca kövezetére, a hol szörnyethalt.

Ugy szedte össze Szabó Gottard 1268. számú rendőr. Ez értesítette a rémes szerencsétlenségről a mentőket is, a rendőrséget is.

Horváthné nyilatkozik.

A mentők bekötötték Horváthnének az állán és a bal halántékán lévő sebeit, a melyeket a homlokán, ugyan súlyosnak, de nem életveszélyesnek mondanak és bevitték a Rókus-kórházba. A rendőrség részéről dr. Lipter Gyula rendőrorvos és dr. Tuka Béla segédfogalmazó mentek ki a szerencsétlenség színterére. A fogalmazó kihallgatta a súlyos sebeit dacára eszméletlenül lévő Horváthnének:

— Aludtam, mikor a férjem fölkel. Csak az első tompa dörrenésre eszméltem, aztán félálomban éreztem, hogy homlokomról meleg vér csurog a szemembe. — Hogy miért akart az uram minket elpusztítani, és miért ölte meg magamagát is, azt nem tudom józan emberi észszel felérni. Valószínű, hogy az a szerencsétlen ember a vagyoni tönk szélén állt s nem tudta elviselni, hogy bennünket nyomoruságban lásson.

Tuka fogalmazó Horváth Ferenc félkabátjának a zsebében a rendőrségnak címzett névtelen névjegyét találta, a melyben ez állt:

Tekintetes rendőrség, arra kérem, hogy boncolás mellőzésével gyermekeimmel egy sorba temessenek el. 1905. este 8 óraker. Horváth Ferenc. Horváth holttestét a morgueba vitték. Gyermekeinek most az öcsöcse, Horváth József Rókk Szilárd-utcai fakéregkereskedő és annak családja viseli a gondjukat.

Zene.

Zenekari hangverseny.

— Saját tudósítónktól. —

A Zene-Konzervatórium folytatva

idei hangversenyeinek idei sorozatát, a honvéd zenekarral együttesen e hónap 15-én — a jövő hét szerdáját — nagy zenekari hangversenyt rendez a Vigadó nagytermében. E hangverseny műsora is tartalmas és érdekes zeneszámokból van összeállítva. Különös érdeklődésre és általános nagy hatásra tarthat számot König Péternek, az ismert nevű jeles és nagytehetségű magyar zeneszerzőnek *Szinfoniája*, a mely egyszerre országos hírnevet szerzett a zeneköltőnek. Magyar motívumokkal átszőtt művészi munkája most kerül nálunk először bemutatásra. Valószínűleg a szerző maga is jelen lesz az előadáson és személyesen fogja dirigálni művét. A műsor többi számát *Moszkovszky, Goldmark* és *Volkman* művei töltik ki. Volkman vonós szerenádjának celló szólóját *Forrai* András dr. ismert művészi játéka fogja interpretálni. Részletes műsorát a hangversenynek később bocsájtják közre.

Egyletek.

— A kolozsvári izraelita felolvasó egyesület e hónap 15-én (szerdán) délután 4 óraker tartja meg legközelebbi felolvasó ülését. Az ülésnek különös érdekességet fog kölcsönözni dr. Kecskeméti Lipó, a nagyváradi híres szónok-rabbijának felolvasása. Kecskeméti dr., kit országszerte kiváló szónoknak ismernek, a múlt év folyamán Budapesten az unitárius templomban tartott hitszónoklatával keltett nagy feltűnést. Az egyesület vezetősége, tekintettel arra, hogy az illusztris vendég felolvasása iránt előreláthatólag rendkívül nagy lesz az érdeklődés és minthogy a Városháza közgyűlési terme alig képes a rendes felolvasások közönségét is befogadni: az egyetem rektorától kérte az egyetemi Aula átengedését, a mit Kiss Mór dr. készségesen rendelkezésére bocsátott az egyetemi vezetőségének. Az ülés műsorán Kecskeméti dr.-on kívül Fodor Erzsike és Weisz Elza fognak szerepelni.

LEGUJABB.

— A „NAPLO“ távirati és telefon-tudósítása. —

A kisjenői választás.

Budapest, febr. 10. (Saját tud.) Ma tartották meg a kisjenői választókerületben a pótválasztást. Csukay Gyula szabadelvű-párti jelölt és Russai Sirianu János nemzetiségi küzdöttek egymással. A választás késő éjjel fejeződött be a Russai győzelmével, a kit 1092 szavazattal választották meg országgyűlési képviselőnek.

Elszakadás Ausztriától.

Budapest, február. 10. (Saj. tud.) A bécsi Reichsrathban ma folytatták az ujoncok megajánlására vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalását. — Lindner cseh-német képviselő erősen kikelt a Magyarországgal való közösség ellen és keményen hangoztatta, hogy elérkezett az ideje a Magyarországtól való végleges különválásnak, s a nagy német birodalomhoz való csatlakozásnak.

Montignoso grófnő botránya.

Budapest, febr. 10. (Saját tud.) Az

Olaszországba szökött szász királynéről, nap nap után jönnek a szenzációt keltő leleplezések. Ma Guizziardini gróf nyilatkozik, a firenzei előkelő nemesség tagja. Hosszabb nyilatkozatában becsületszavára kijelenti, hogy neki a grófnővel semmi vlszonya nem volt és hogy a királynénál tett multkori látogatása is csupán az őszinte baráti tiszteletnek színezetét viselte. A drezdai udvarnál azonban Guizziardini nyilatkozata dacára is állítják, hogy a megszőkött Lujza hercegnő kicsapongó és erkölcsstelen életet él.

MULATSÁG.

Farsangi napló.

- Febr. 11. Vasuti altisztek táncvigalma, Központi szálló.
 „ 12. Munkások theaestélye, Torna Vivóda.
 Febr. 16. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
 Febr. 16. Vörös-bál (New York).
 Febr. 18. Dohánygyári dalkör dalestélye (Vigadó).
 Febr. 18. A Kolozsvári Iparos Egylet házi estélye (Iparos Egylet).
 „ 21. Megyei piknik, Megyeház.
 Febr. 21. Az izraelita nőegylet bálja. (New-York).
 Március 4. Szent-Imre-egylet-estélye, Központi szálló.
 Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.

× A kolozsvári Iparos Egylet, az „Iparos Menház“ megnyitása alkalmából ennek alapja javára 1905. februárius hó 18-án az Egylet kibővített helyiségében — Mátyás király-tér 23. sz. alatt — táncal egybekötött zártkörű Házi Estélyt rendez. Az estélyen az egylet tagjain kívül csakis a meghívottak vehetnek részt, miért is a meghívó felmutatása egyszermind belépésre is szolgál. Beléptidij tetszés szerint. Az estély pont 8 óraker kezdődik. Meghívóra igényt tartók az Iparos-Egylet elnökségéhez sziveskedjenek fordulni.

SZÍNHÁZ

Színházi napló.

Vasárnap d. u.: VIII. ifj. előad.: Az ember tragédiája.
 Vasárnap este: János vitéz (bérletszünet XVI. sz.)

○ A mai bemutató. A zenés újdonságok legérdekesebbje, Kacsó-Pongrác országhírűvé vált „János vitéz“ magyar daljátéka ma kerül bemutatásra. A darab iránt való nagy érdeklődést mutatja, hogy a jegypénztár már a vasárnap esti előadásra fogadja az előjegyzéseket. A daljáték címszerepét Károlyi Leona játssza, s mellette Tibor Lóri, Kassai, Székely, Váradiné, Gál Janka, Hajnal lesznek az előadás főszereplői. A bérlők jegyeit a mai előadásra, ma délelőtt 10 óráig, a vasárnapi párosszámú bérletszünetes előadásra pedig, vasárnap délelőtt 10 óráig tartja fenn a pénztár.

○ Az ember tragédiája kerül színe vasárnap délután ifjusági előadásban. Tekintettel a darab hosszú voltára, ez az előadás délután fél 3 óraker fog kezdődni és a

„János vitéz“ vasárnap esti előadását pedig este fél 8 óraker fogják kezdeni.

○ A szaharai konzul. Gutti Somának új bohózatára már csaknem teljesen elkészült a személyzet. „A szaharai konzul“ főszereplői: Mésszáros, Szegő, Horváth Paula, Kassai, Bérczi, Dezséri, Gál Janka és Hajnal lesznek. A darab e hó 15-én kerül bemutatásra.

○ Hangverseny a színházban. A jövő hét folyamán 18-án érdekes hangverseny lesz a színházban. *Márkus Lili*, az ifju magyar zongoraművész fog egy önálló hangversenyben közönségünknek bemutatkozni. *Márkus Lili* (Sauer Emil tanítványa) az ifju magyar művész-gárdának egyik legtehetségesebb tagja, a ki a tél folyamán budapesti nagysikerű föllépése után Berlinben tartott hangversenyével a kényes izlésű német közönség és kritika előtt is fényes sikert aratott.

○ A kolozsvári színház új tagja. A *Debreceni Független Újság*-ban olvassuk ezt a kissé feltűnő rokon-szenvel körülgarnirozott hirt: „A Makó Lajos szintársulatának évek óta egyik kiváló és önfeláldozásig odaadó művésztagja volt Sebestyén Géza, ez a sokoldalú, erős színész-tehetség, ki a közönségnek is kedvence volt. Mint értesülünk, Makó Lajos társulatának ezen oszlopos, régi tagja a társulattól megvált, mivel a szakítás már korábban megtörtént a művész és igazgatója között. Örömmel vettük hírül és örömmel adjuk hírül, hogy a széptehetségű művész képességeihez megfelelő teret nyert; mert a nagymultu kolozsvári Országos Nemzeti Színházban szerződötték elsőrangú szerepkörében. Szerencsés szerződötés volt. Az igazgatónak mint a művésznek gratulálunk.“

Törvénykezés.

§ A mai esküdtszéki tárgyalás. Tegnap számunkban röviden már jeleztük, hogy a kolozsvári esküdtszéknél, az esküdtbíróóság e ciklusban ma tartja harmadik tárgyalását. A bűnpör vádlottja *Oltyán Tódor* apahidi mezőőr 1904. szeptember 11-én szolgálati fegyverével mellbe lötte Gorza Lázár odaváló gazdaembert. Oltyán és Gorza között már régebb idő óta feszült volt a viszony. A fent jelzett napon a két haragos találkozott kint a sárguló pagonyban. Egyik szolgálati fegyverrel a határt kerülte, a másik pedig cséphadaróval a vállán hazafelé ballagott. A két haragos szembe találkozáva, civodni kezdett és a heves összeszólalkozásnak az lett a vége, hogy Oltyán Gorzára sütötte golyóra töltött fegyverét. A lövés föltétlenül halálos lett volna, ha a golyó belé nem ütődik a cséphadaróba, melyet Groza védelemképen maga elé tartott. A golyó a cséphadarót kettétörte és erőt veszítve hatott a megtámadott ember mellébe. A seb nem volt veszélyes, Gorza hamarosan felgyógyult. Az ügyesség emberölés büntetetének kísérlete címen helyezte vád alá Oltyánt, a gyilkos szándéku mezőört, ki felett ma fog ítéletet mondani a kolozsvári esküdtszék.

Tisztelettel kérjük mindazon t. vidéki előfizetőinket, kik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, sziveskedjenek azt mielőbb megküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történhessen.

NAPLÓ.

— Hírek. —

* **Kossuth asztaltársaság.** A kolozsvári „Kossuth Lajos asztaltársaság” választmánya ma délután 4 órakor az Iparos-Egyetemen ülést tart, a melyen a képviselő választások miatt elmaradt Kossuth-estély programját fogják megállapítani.

* **A kolozsvári egyetem új tanára.** Beavatott forrás szerint a kolozsvári tudományegyetem földrajzi tanészékére dr. Cholnoky Jenőt, a budapesti egyetemen a leíró földrajz magántanárát nevezik ki.

* **Gyűlés a városházán.** A város közigazgatási bizottsága e hónap 13-án, (hétfőn) délután 3 órakor a városház közgyűlési termében ülést tart, a melyen az egyes hivatalnokok teszik meg rendes havi jelentéseiket. Az ülésen Szvacsina Géza polgármester fog elnökölni.

* **Felavatás királyi gyűrűvel.** Fényes felavatás lesz nemsokára a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen. Dr. Pordea Gyula kolozsvári törvényszéki joggyakornokot fogják ezuttal királyi kitüntetéssel (sub auspiciis regis) ünnepélyesen felavatni az államtudományok tudorává. A hivatalos lap közlése szerint Ő felségét ezen az ünnepélyes doktorrá avatáson Zsilinszky Mihály dr. közoktatásügyi államtitkár fogja képviselni, a kit Ő felsége megbízott, hogy e felavatásnál nevében eljárjon.

* **Ifjúsági estély.** Az unitárius nevelőintézet ifjúsága hétfőn este ünnepélyt rendez, a melyen Bartók Géza, Benczédi Pál és Útő Lajos papnövendékek szavakat fognak előadni és felvaszt tartanak.

* **Hegedüs képviselőjelöltsége.** A napokban szárnyra kapott a hír, hogy Hegedüs Sándor a kolozsvári I. kerület volt országgyűlési képviselője Szegeden az első kerületben mandátumot vállal. Hegedüs Sándor erre vonatkozólag tegnap kijelentette, hogy ez alkalommal *seholszem* szándékozik jelöltséget, képviselői mandátumot elvállalni.

* **20 millió 104 ezer.** Hivatalos számítások szerint az elmúlt év Szilveszter napján 20 millió 104 ezer lakosa volt a magyar szent korona országainak. A szegénység, a kivándorlás, az egy gyermekrendszer a annyi nemzeti mizéria mellett növekszik, népesül ez az ország. Ehhez a számhoz még a január elseje óta támadt szaporodás száma adódik hozzá. Mindenesetre ez a szám jelentős dátum a magyar birodalom népesedési történetében, amit érdemes külön följegyezni.

* **Leégett szálló.** Győről táviratozzák: A Royal-szálloda, mely csak hat hónappal ezelőtt készült el, az éjjel kigyuladt és leégett. A tüzet még a tegnap délelőtti órákban nem lehetett teljesen lokalizálni. A Royal-szálloda Győr városának egyik legmonumentálisabb épülete, három házhelyen épült és homlokzata a város felé irányult. A háromemeletnyi magasságu épület égése veszélyeztette a körülvevő házakat is, azonban a tűzoltóság sikeresen a szálloda körül fekvő épületeket mentesíteni. A kár 200,000

korona, a mi biztosítással fedezve van.

* **A zilahi betörés.** Mult hó 30-án történt Zilahon, hogy — mint akkor közöltük — vakmerő kasszafurók három vasszekrényből összesen ötszázharmincezer koronára rugó készpénzt és 530,000 koronát érő értékpapírt raboltak el. Napokig nem tudták a betörőknek nyomára akadni, noha mozgósítva volt az egész ország rendőrségi és csendőrségi apparátusa. Most — úgy látszik — mégis helyes nyomra jutottak. A Szilágyság egyik vasúti állomásán tegnapelőtt egy intelligensnek látszó fiatal embert tartóztattak le, akit Zilahra kísértek. Azt vallotta, hogy Andrassy Zoltánnak hívják. Nagyvárad születésű, géplakatos, a ki mint géplakatos tanonc a Lászlómalomban tanulta mesterségét. Pár évvel ezelőtt hagyta el Nagyváradot, azóta szélhámoskodásból él. Megmotosása alkalmával nagyobb összeg pénzét találta Andrassy Zoltánnál, amelynek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Azzal próbálta magát kivágni, hogy Budapesten kártyán nyerte a pénzt. Ennek a mesének természetesen nem ül föl a rendőrség. Minden jel oda mutat, hogy Andrassy egyike a zilahi kasszafuróknak, mert hogy nem egyedül követte el a nagystílu bűntettet, az szintén kétségtelen.

* **Diáküntetés Bécsben.** Bécsből jelentik: Csetse Antal, a bécsi műegyetem egyik tanára a minap cikket írt és ebben összehasonlítást tett az osztrák, a bécsi és a svájci, a zürichi diákság közt. A cikk az a végződik, hogy leszólja a bécsi diákokat, ellenben magasztalja a svájciakat, a kik nagy szorgalommal tanulnak és csakis a tudományra törekednek, míg ellenben a bécsiek könnyebb végéről fogják fel a dolgot és nem tanulnak. E cikk miatt nagyon megharagudott a bécsi főiskola hallgatója és mintegy hétszázán összegyűltek tanár a órájára és óriási zaj közepette követelték, hogy vonja vissza sértéseit. A tanár bele is kezdett holmi mentegetőző szavakba, azt akarva mondani, hogy ő cikkében nem oly értelmesséssel írta azt, a mit a hallgatóság félreért, de mikor formális visszavonás, a mit a hallgatóság követelt, nem történt meg, olyan sikertől zaj tört ki, hogy a tanár kénytelen volt a termet elhagyni. Az ügynek folytatása is lesz, mert a diákság kijelentette, hogy a tanárt mindaddig nem engedni szóhoz jutni, amíg sértő szavait ünnepélyesen vissza nem vonja.

* **Az iparfelügyelet decentralizációja.** A kereskedelmiügyi miniszterium már régebben tervbe vette az iparfelügyelet decentralizációját. Ez be is következik, még pedig mint értesülünk ezentel két ipari főfelügyelőség lesz: az egyik Budapesten, a másik Pozsony székhellyel. Kolozsvár természetesen mint iparfelügyelői székhely a budapesti főfelügyelőség alá kerül. Érthető, hogy a második főfelügyelőséget Pozsony helyett, miért nem Kolozsvárra tették?

* **Változások egy szerkesztőségben.** A napokint megjelenő „Új Kolozsvári Hírlap” szerkesztője, Csokonai V. Mihály lemondott a szerkesztésről. Lemondását írásban bejelentette a város polgármesterének, a ki azt tudomásul is vette. A lap azonban nem szűnik meg, mert új szerkesztőt nyert *Benkő Sándor* hírlapíró személyében, a ki a lapban közlendő cikkeikért a felelősséget eivá lalta.

* **Gyilkosság bosszúból.** Párját ritkító kegyetlenséggel véghezvitt gyilkossági merénylet történt szerdán délután a temesmegyei Monostor község határában, hol — mint nekünk írják — Argyellán Todor és ennek 19 éves legényfiát bosszúból agyonverték. Szeraján György és Kimpián Miklós monostori lakosok híres dohánycsempészek voltak. Nagyban foglalkoztak a csempézzel s áruikat kocsiszámra vitték a Bácskába, ahol állandó megbízott emberek voltak, akik az árunak kicsinyben való eladásával foglalkoztak. — Szerajának ezt az üzletet már november óta folytatták anélkül, hogy valami bajuk történt volna. Ez év január elején két megrakott kocsival indultak utra. A mikor a Tiszán át akartak hajtatni, egy csapat pénzügyőr körülfogta őket s nemcsak a magukkal vitt 14 métermázsa dohánnyt vették el tőlük, hanem a kocsijaikat és lovaikat is. A két embert a kihallgatás után elbocsátották s ezeknek gyalog kellett hazamenni. Ez a két csempész tudta, hogy csak árulás folytán juthattak a pénzügyőrség kezébe, ennél fogva kuttattak az árulkodó után. Nemsokára aztán meg is tudták, hogy a besúgó Argyellán Todor volt. Ettől kezdve Szerajának állandóan lestek Argyellánra. Szerdán délután Argyellán egy kocsival kiment a határba, hogy onnan szalmát hozzon haza. Szeraján és társa utána mentek és kint a mezőn megtámadták Argyellánt, a ki aztán az ott jelen volt 19 éves fiával vette fel a harcot a támadók ellen. Hosszas tusa után előbb az öreg Argyellánt, azután pedig a fiát verték le. Mind a kettőt vértől borítva otthagyták a szalmarakás tövében. Este sokáig várták Argyellánt és fiát odahaza, s mikor aztán nem győzték várni őket, keresésükre indultak. Éjjeltájban találtak rájuk de már akkor az apa is meg a fia is halott volt. A két gyilkost letartóztatták.

* **Áthelyezett tanfelügyelő.** A valás és közoktatásügyi miniszter *Máthé Géza* alsófehérmegyei tanfelügyelőt ezen minőségben Nogradvármegyébe helyezte át.

* **A borbély kisasszony.** A „Brasói Hírlap” Kászonyi F. Lajos odaváló borbély üzletének szenzációjáról ír mai számában. Egy „fiatal hölgy”-ről van szó, aki ott „kitűnően ért a kézápoláshoz, tyukszem és körömvágáshoz.” De ez még mind semmi. A „bájos hölgy a férfiak állán és arcán is bebizonyítja ügyességét” — írja a nevezett újság. Végül így sóhajt fel: „Elképzelhetjük mekkora forgalmat csinálnak Kászonyinak a *gyöngéd női kezek és a gyöngé férfi világ*.” (?)

* **Kisasszony a börtönben.** Az éjjel a rendőrség razziaát tartott s hajnal felé egy vörös téli kabátos, zuzmarás, structollas, finom dämát csipett el, aki gardedame nélkül támasztotta a városi Vigadó rózsautcai sarkát, holott e jogot nem szerezte meg magának a rendőrségtől. Az éjszakai koborló *Tamás Eszti* 24 éves egresi illetőségű leány, aki itt egy üzletbe akart belépni. A szárnyaszegett pillangó ritkító selyem bluzban aludt a rendőrségi fogház kemény pricscsén s ma már illetőségi helyére toloncolják.

* **Rendőri krónika.** *Kifosztott részeg ember.* Lovas András egy Széc-

henyi téri csapszékben ittas állapotban elaludt. Az elázott embert éjfél felé, amikor beakarták zárni az üzletet, felrázták álmából. Ekkor már a mámor is elszállt a fejéből s megakart nézni az óráját. Lovas András mély elkeseredéssel konstaltá, hogy az óráját valaki ellopta, amiért patáliát is csapott. A kár felett még ki is dobták a csapszékéből.

* **Külföldi hírek.** *Bourbon Károly herceg Berlinben.* A Berlinben tartózkodó Bourbon Károly spanyol herceg tiszteletére tegnapelőtt udvari ebéd volt, a melyen Vilmos császár lelkes szavakkal mondott pohárköszöntőt a spanyol királyi házra. A herceg köszönetét fejezte ki a szíves fogadtatásért s Németországot, hadseregét és a császári párt élte. — *Tíz az altenburgi kastélyban.* Az altenburgi hercegi kastélyban tűz ütött ki, amely nagy károkat okozott. A kastély egyike a legszebbi hercegi székhelyeknek. Alapfala a X—XIII. századból származik, de egészen csak a XVIII. században épült föl. A kastély már többször égett le s mindannyiszor újra kellett építeni. — *Megtámadott katonai ör.* Bécs-Ujhelyről jelentik: Hejek József, a 17. vadászszázalaj közlegénye, Wöllersdorf mellett a töltésyárnál őrt állt, miközben egy ember megtámadta és puskáját követelte. Dulakodás fejlődött ki s mert az idegen nem tudta a puskát elvenni, revolverből a katonára lőtt aztán elmenekült. A megsebesített katonát eszméletlenül vitték a katonai kórházba. A merénylet ez ideig nem nyomozták ki. — *Drama a tárgyalóteremben.* Berlinben Löwenfeld igazságügyi tanácsos hivatalában tegnap véres esemény folyt le. Egy válópörben békéltető tárgyalás folyt és a férj, egy Acker nevű kereskedő, a től tartván, hogy egyetlen fiát a nőnek fogják odaitélni, agyonlőtte fiát, azután öngyilkos lett. — *Lavina-omlás.* Johnsbachból írják: Péntek reggel óta szakadatlanul dul a hóvihar s a hótömeg fenyegetőleg növekszik. Ehhez hasonló idő 1847 óta óta nem volt. A leomló lavina az Ems vizét megdagasztva, oly nagy árvizet okozott, hogy a vasúti és táviró közlekedés Heindikar környékén lehetetlen. — *Halottégetés.* A zürichi köztemetőben tegnap égették el dr. Tetmayer orvos holttestét, a ki végrendeletileg kívánta holttestének elégettetését. Tetmayer a zürichi magyar egyetel disztagja volt. — *Marconi házassága.* Marconi a következő levelet intézte Londonból egy olasz barátjához: Örömmel értesítem, hogy vőlegény vagyok, boldog vőlegény. Jövendőbeli feleségem O'Brien Beatrice, Inciquin lord leánya és előkelő ir családnak sarja. Az esküvőnk alkalmasint márciusban lesz. Jövendőbeli feleségem büszke rá, hogy olasz nő lesz belőle. — *Garibaldi hamvai.* Garibaldi fia, Ricciotti, a minap petíciót adott be az olasz képviselőházhoz, hogy a kamara atyja végső óhajta szerint gondoskodjék, hogy hamvait elégessek. Ha ezt a kamara nem teljesíti, akkor gondoskodjék méltóbb temetkezési helyről, mert Caprerában nem nyugodhatik kellő helyen egy nagy Garibaldi.

* **Látta-e Ön már a Rónai „Európa”** kavénájában a Lefkovits-féle új billiárd asztalokat?

* **A hülsen férj.** Seres Julianna kilenc év óta él „polgári hiten” Szűcs Lajos facér pincerrel, tavaly karácsony óta azonban örökös háborúság az életök. Mint ma a rend-

örségen elzokogta, polgári hitese férje, a mióta az új törvényben meghozták, hogy „szabad cserélni az asszonyt“, nem akar dolgozni, csak iszik, mint a kefekötő s legyilkolással fenyegeti őt. Azt mondja, hogy van asszony elég, ha az egyik nem tartja, tartja a másik, ezután már az asszonynak kell keresni, úgy, ahogy tud. Fő-dolog, hogy a férjének pénzt adjon. A rendőrség egy kis törvény-magyarázatra megcitolja Szücs La-jost.

* Kisértet a Múzeum-utcában. Az éjjel egy fehér alak sétált a Mu-zeum-utcában. A babonás emberek azt hitték, hogy kísértet. Csakha-mar kiderült, hogy egy szerencsét-len eszelős asszony, Mészáros Er-zsébet mosónő, egy szál ingben ment ki az utcára. A mentőket is felverték, hogy a 25 fokos hideg-ben fogyatékos toilettben sétáló nőt valamiképpen vezessék haza, de az, amikor nagy csődület támadt körülötte magától is bement laká-sába.

Főszerkesztő dr. Óvári Elemér
Felelős szerkesztő Szász Ödön
Kiadó „Napló“ hírlapkiadó-vállalat

NYILTTÉRO

Reggelig nyitva.

Jókai kávéházban
Jókai-u. 4. sz.
a farsangi idény
alatt naponta,
éjjel után

**friss korhelyleves és
valódi szepesi tormás virsli.**

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

OSZI ALBERT
ékszer és óra nagy-
raktára, Kolozsvár,
Wesselényi M.-u. 2.
nagy választék ezüst
árúkb. — Javítások
felvállaltatnak.

Hunyadi-Kávéház!

Hunyadi-kávéházban
Hunyadi-tér 5. sz. a.
a farsangi idény alatt
naponta éjjel után
hideg büfé és valódi
szepesi tormás virsli.

A mulató közönség
szórakozási helye.

Tisztelettel
a tulajdonos.

Reggelig nyitva!

Hideg büfé.

Wesselényi Miklós-utca
25 sz. a. egy, a jelenkor
igényeinek minden tekintet-
ben megfelelő, csinosan
berendezett

BODINGAT

uyítottam. — Becses párt-
fogást kér tisztelettel

Barabás Ede.

Hideg büfé.

REGÉNY.

Jgélet.

— Regény. —
Irta: Elzéar Pierre. 25

— Ő tanított meg rá, hogy ne féljek többet atyámtól. Atyám szeretett minket nagyon, de szégyelte magát gyengeségéért. Ha eljött látogatába, megfogyott bennünk a jó kedv. Hiszen tudja, mily csendes és zárkózott ember. Elkomolyodtunk a mint megláttuk őt. Csókja, melyet homlokunkra lehet épen olyan fa-gyos volt, mint mosolya. Én már megszoktam modorát; de Helént nagyon elkényeztették, gyermekko-rában, különösen anyja becézett. Ép oly szüksége volt a gyengéd-ségre mint másnak a levegőre. Már nagy lányok voltunk s még mindig úgy bánt velünk mint kis gyerme-kekkel. Ha osztályzatunk rossz volt, alaposan megszidott érte. Külön-ösen egy esetre emlékszem. Azon a héten felforgattuk a zárdát. Helén bevont engem is csinyjeibe. Elol-tottuk az éjjeli lámpákat, elcsentük a befőtteket, spárgát huzzunk, hogy a felügyelők megbotoljanak rajta, akkor kijutott a büntetésből és az atyám prédikációjából is bőven. He-lént ez még jobban feltűzölte, kije-lentette, hogy unja a zárdai életet.

— Rettegtem, mikor hallottam így beszélni. De bármit mondott, oly kedves hanglajtéssal és mozdu-latokkal tette, hogy mindent meg-bocsátott neki az ember. Atyám megbocsátott, a fejedelmű pedig azt tette, a mit ő akart. Mi pedig, láttva hogy semmi bajunk sem tör-tént, ezer más fonokságot követünk el. Csak a „két ördög“ néven is-mertek ezután.

— Igazán — mondá Roger — alig hinném, hogy ily szelid arccal ily pajkosságokat lehet elkövetni, inkább angyalnak, mint örgögnek tartanám. Erre a bókra, melyet pe-dig alig lehet eredetinek nevezni, Clotild mélyen elpirult. Tovább me-sélte barátinője diadalait, hódításait. Végre Helén egy szép napon kije-lentette, hogy már tulságosan na-gyok a zárdai élethez és gyámja beleegyezett hogy haza viszi őket.

Boismarin ezután megosztotta ide-jét háza és vallásos kötelességei között. Sőt pedig vallásos szertar-tása egyenmelyikét is feláldozta a családi életért és szemmeláthatólag otthon érezte magát a legjobban. Este többször kijelentette, hogy már nem megy el hazulról. Kényel-mes háziruhában, egyházi könyvé-vel, elhelyezkedett az asztal mellé, mely köré a gyermekek is letele-pedtek. Gyermekeknek nevezte még mindig ezeket a nagy leányokat, a kik pedig lassanként uralkodni kezdtek fölötte. Néha olvastak, ce-

legtöbnyire egy soha el nem ké-szülő himzéssel kezükben fecsegték, Boismarin öntudatlanul élvezte jó kedvüket, pedig egy év előtt még valószínűleg megbotránkozott volna rajta. Elfelejtette folytatni olvasmá-nyát, csak a leánykák elfojtott ka-cagása, véget nem érő fecsegése érdekelte.

Egy este a nyughatatlan Helén meguntá vallásos olvasmányát, oda telepedett Boismarin térdére, hogy valamit meséljen neki. Az öreg as-kéta arca olyan kifejezést öltött, hogy megütközve nézett rá.

— Mi baja van, bácsikám? — kérde.

— Kelj föl, felelte. Nem jól ér-zem magam, be megyek szobámba. Clotild nem fektetett nagyobb súlyt az egész dologra. Tovább me-sélt ezerféle apróságot, előbbi éle-tükből. Emlékei nem egyszer csal-tak mosolyt ajkaira. Nem lehetett neki zokon venni, hogy annyi kom-mor hónap után, nála is fel-feltört a fiatalság derüs kedve. Apjával keveset beszélt, beszélgetésük min-

dig komoly volt, apja nem ereszke-deit le soha leányához.

A fiatal kereskedő elég szomorú és egyhangú társaság volt; tudta, hogy a derék ember rokonszenve-zik vele, de sokszor, mikor elra-gadtatta magát és beszélt gondola-tairól és benyomásairól, észrevette, hogy az nem érti meg őket.

Rogernél már másképen állt a dolog. Mindent elbeszélte neki, há-tárialan bizalmában. Roger bátori-totta őt. Oly jól esett ennek az ár-tatlan lénynek bizalma, hogy gyak-ran elfelejtette bánatát s jóízűen mosolygott, pedig folyton magán érezte Helén égő tekintetét, még ha háttal ült is neki.

Peyrel, míg Roger és Clotild be-szélgettek, könyveivel, leveleivel fog-lalkozott vagy napi számadásait in-tézte el. Néha abba hagyta írását hallgatva a fiatal leány meséit imá-dott Helénjéről s egy nagy, forró könnyecsapp gördült végig arcán s eltörülte írását.

(Folytatjuk.)

Telefonszám 399. W

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-
kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közö-
ség figyelmét arra, hogy
STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár,
Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt
a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fü-
szert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem ünnepésem valódiságáról meggyőződni.

A Szegedi vendéglő a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására hozni, hogy Ko-
lozsvárt, a Deák Ferencz
utca 26 szám a.

A „SZEGEDI VENDÉGLŐ“

összes
helyiségei a far-
sang tartama alatt egész
éjjel nyitva vannak és a t. közön-
ség rendelkezésére állanak. Tiszta ma-
gyar konyhájára, valódi egri és celnai boraira
felhívja a t. közönség figyelmét **a tulajdonos.**

Egész éjjel nyitva.

Új üzlet! A vashid mellett Új üzlet!

valódi SINGER varrógépek raktára.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a volt
Bernáth E. Sándor-féle kerékpár és varrógép-kereskedést
átvéttük és azt

Finkler és Társa
cég alatt (Babos-palota) tovább vezettük.
Nagy raktárt tartunk kerékpárokból, varrógépekből és azok alkatrészeiből.

Mechanikai javító műhely.

Javítunk: varrógépeket, kerékpárokat és irógépeket. Készítünk: villany
csengő berendezéseket, emaillezéseket, nikellezéseket és minden e szakmába
vágó javításokat **olcsón és pontosan.**

Varrógépek részletfizetésre is kaphatók gyári áron!

Szerkezeti hibákért 6 évi jótállást vállalunk. Vidéki megrendéseket
gyorsan és pontosan eszközölünk. A n. é. közönség b. pártfogását kérve
vagyunk
tisztelettel **FINKLER és TARSÁ.**

A Kolozvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvény-társaság

X-ik évi Rendes Közgyűlését

1905. február 26-án délelőtt 9 órakor fogja Kolozsvárt, az intézet helyiségében, Mátyás király-tér 7 sz. (saját ház) megtartani.

Tárgysorozat:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1904-ik évi üzlet-eredményről.
2. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása iránt.
3. Két igazgatósági tagnak 3 évre, egy tagnak 2 évre való megválasztása.
4. Hat felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
5. A nyugdíjszabályzat 8. §-ának módosítása.

Ezen közgyűlésre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja, akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző nap d. u. 5 órájáig az intézet pénztáránál Kolozsvárt, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél, vagy a Hazai Bank Részvény-társaságnál Budapesten — még le nem járt szelvényeivel együtt — letétetett.

Értesítjük a t. részvényeseket, hogy az igazgatóság évi jelentése, továbbá a mérleg, nyereség- és veszteség-számla az intézet hivatalos helyiségében közzemlére ki van téve, s azt az üzleti órák alatt a t. részvényesek megtekinthetik.

Kolozsvárt, 1905. február 7.

Az igazgatóság.

A kolozvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság

TARTOZIK.

Mérleg-számlája 1904 december 31-én.

KÖVETEL.

Vagyon:	Kor.		fill.		Teher:	Kor.		fill.	
Kézpénz-készlet és bankiro-követelés			167576	39	Részvénytőke			1200000	—
Ingtatlanok:					Tartaléktőke	247592	97		
intézeti házak	559381	76			Intézeti nyugdíjalap (az intézet tulajdona)	248558	62	496151	59
áruraktári telep	224999	24			Betétek könyveskékre				
árverésen vett ingatlanok	46143	60	830524	60	Folyószámlai hitelezők	8362259	18	8718391	70
Leszámitolt váltók és devizák			5803221	98	Visszleszámitolt váltók és devizák	356132	52	2620545	38
Kötvény-kölcsönök			230162	94	Átruházott jelzálogkölcsönök			332092	36
Jelzálogos kölcsönök:					Fel nem vett osztalékok az 1901., 1902., 1903. évekről.			1146	—
közönséges kölcsönök	2556989	96			Átmeneti tételek			66350	20
törlesztési kölcsönök	1015028	55	3572018	51	Tiszta jövedelem			100855	54
Zálogkölcsönök:									
áruraktárainkban kezelt árukra adott előlegek	485230	10	815104	10					
zálogkölcsönök értékpapírokra	51636	—	684968	97					
zálogházi kölcsönök	278238	—	1320678	24					
Folyószámlai és egyéb biztosított követelések			79075	41					
Értékpapírok és azok 1904. dec. 31-ig járó kamatai			12000	—					
Nyugdíjalap ingatlanai			20121	63					
Felszerelések									
Átmeneti tételek									
			13535532	77				13535532	77

Kolozsvárt, 1904. december 31.

Verzár Kálmán s. k., vezérigazgató.

André Jenő s. k., helyettes vezérigazgató.

A könyvvezetésért: Mina János s. k., főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Báró Jósika Samu s. k., igazgatósági elnök. Dorgó Albert s. k., Gyárfás Benedek s. k., Hajós József s. k., Hevesi Ödön s. k., Korbully Bogdán s. k., Cs. Szabó József s. k., Sigrái Pál s. k., Szerb György s. k.

Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, azt a társaság főkönyvével és számadásait tartalmazó segédkönyveivel összehasonlítottuk és azt ezeknek minden tételével egyezőnek és a kereskedelmi törvény és az alapszabályok értelmében megszerkesztettnek találtuk.

Kolozsvárt, 1905. február hó 7.

A felügyelő bizottság:

Báró Boruemissza Elemér s. k., felügy. biz. elnök. Barosay Domokos s. k., Gróf Bethlen Balázs s. k., Lészay Ferencz s. k., Ifj. Reitter József s. k., Ifj. Walder Gyula s. k.

A kolozvári takarékpénztár és hitelbank részvény-társaság

TARTOZIK.

Üzleteredmény-számlája 1904. december 31-én.

KÖVETEL.

	Kor.		fill.			Kor.		fill.	
Betéti és pénztárjegy-kamatok			364391	32	Múlt évi nyereség-áthozat			1180	88
Átruházott kölcsönök kamatai			22501	01	Kamatok			572463	20
Hivatalnokok és szolgák fizetése			45227	62	Leírt kétes követelésekből befolyt			8660	64
Kezelési költségek és adók			77467	64	Különböző jutalékok			31926	30
Nyugdíjalap jövedelme általánosan fedezett nyugdíjak			7183	51	Intézeti házak és árverésen vett ingatlanok jövedelme			49299	81
Leírások			74709	93	Áruraktáraink jövedelme			11706	10
Tiszta jövedelem			100855	54	Zálogházunk jövedelme			15365	69
					Árfolyamkülönbség értékpapíroknál			1733	95
			692336	57				692336	57

Kolozsvárt, 1904. december 31.

Verzár Kálmán s. k., vezérigazgató.

André Jenő s. k., helyettes vezérigazgató.

A könyvvezetésért: Mina János s. k., főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Báró Jósika Samu s. k., igazgatósági elnök. Dorgó Albert s. k., Gyárfás Benedek s. k., Hevesi Ödön s. k., Hajós József s. k., Korbully Bogdán s. k., Cs. Szabó József s. k., Sigrái Pál s. k., Szerb György s. k.

Ezen üzleteredmény-számlát megvizsgáltuk, azt a társaság főkönyvével és számadásait tartalmazó segédkönyveivel összehasonlítottuk és azt ezeknek minden tételével egyezőnek és a kereskedelmi törvény és az alapszabályok értelmében megszerkesztettnek találtuk.

Kolozsvárt, 1905. február hó 7.

A felügyelő-bizottság:

Báró Bornemissza Elemér s. k., felügy. biz. elnök. Barosay Domokos s. k., Gróf Bethlen Balázs s. k., Lészay Ferencz s. k., Ifj. Reitter József s. k., Ifj. Walder Gyula s. k.

Nyomatott Ujhely M. és Társa könyvnyomdájában Kolozsvárt, Jókai-utca 15.